

หลักสูตร การใช้งานระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map-Online)

โดย นายองอาจ สุขธนู
นักวิชาการแผนที่ภาพถ่ายภูมิสารสนเทศ

วัตถุประสงค์

1. สามารถอธิบายวัตถุประสงค์และประโยชน์ของระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์
2. สามารถอธิบายองค์ประกอบของระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์
3. สามารถอธิบายวิธีการใช้งานระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์

เนื้อหา

ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-map Online) เป็นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สนับสนุนข้อมูล) และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พัฒนาระบบ) โดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ร่วมวิจัยและพัฒนาแอปพลิเคชัน Agri-map Online ด้วยเทคโนโลยี “What ๒ Grow” เพื่อเป็นเครื่องมือในการแสดงผลข้อมูลเชิงภูมิสารสนเทศพร้อมระบบแนะนำผลการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตด้วยพืชทดแทน ในรูปแบบเว็บไซต์แบบออนไลน์ที่ใช้งานผ่านระบบ internet ซึ่งทำให้ใช้งานสะดวก ทุกที่ ทุกเวลา

Agri-map Online มีการบูรณาการข้อมูลพื้นฐานเชิงพื้นที่ด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

- ๑) ข้อมูลหลักด้านการเกษตรสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจ
- ๒) ข้อมูลหลักด้านการเกษตรสำหรับการประมง
- ๓) ข้อมูลหลักด้านการเกษตรสำหรับการปศุสัตว์
- ๔) ปัจจัยการผลิต และปัจจัยอื่นๆ เช่น ดิน แหล่งน้ำ แหล่งรับซื้อ ข้อมูลครัวเรือน รายได้ หนี้สินของเกษตรกร ฯลฯ

ซึ่งเป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้บริหารจัดการการเกษตรของประเทศไทย โดยสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง กำหนดทิศทางในการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการทำประมง รวมถึงติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้าน และทุกพื้นที่ ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ จนถึงระดับตำบล โดยมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเป็นระยะ เป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ช่วยให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการทำเกษตรกรรมอย่างเหมาะสม ทำให้สามารถบริหารจัดการสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามสภาพพื้นที่สถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ ส่งผลให้ประเทศไทยพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

การเข้าใช้งานผู้ใช้งานทั่วไปสามารถใช้งานได้ทันทีโดยไม่ต้องลงทะเบียนโดยผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งานผ่าน เว็บเบราว์เซอร์ต่างๆ ดังนี้

Google Chrome ตั้งแต่ version ๕๑.๐.๒ ขึ้นไป

Mozilla Firefox ตั้งแต่ version ๔๗.๐ ขึ้นไป

Safari ตั้งแต่ Version ๙.๑ - ขึ้นไป

โดยสามารถเข้าใช้งานระบบดังนี้

๑) เข้าใช้งานระบบฯ โดยผ่าน URL <http://agri-map-online.moac.go.th>

๒) เข้าใช้งานระบบฯ โดรนสแกน QR Code

๓) เข้าใช้งานระบบฯ ได้ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน www.ldd.go.th

โดยมีองค์ประกอบการทำงานในหน้าจอหลัก ๔ ส่วนดังนี้

- ๑ แถบค้นหาและควบคุม หรือ Top Bar จะอยู่ด้านบนสุดของหน้าจอระบบ แบ่งเป็น ๖ เครื่องมือย่อย
  - ๑.๑ แถบแสดงหรือซ่อนชั้นข้อมูล
  - ๑.๒ กล่องค้นหาสถานที่หรือตำแหน่งพิกัด ซึ่งสามารถค้นหาตำแหน่งโดยใช้ชื่อสถานที่ เช่น ชื่อ ตำบล อำเภอ หรือชื่อจังหวัด และการค้นหาตำแหน่งด้วยพิกัดภูมิศาสตร์ โดยใช้ทั้งแบบ Latitude Longitude และพิกัดกริดแบบ UTM
  - ๑.๓ การปรับเปลี่ยนรูปแบบแผนที่ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ ๕ รูปแบบได้แก่
    - ๑) Default
    - ๒) Unsaturated Browns
    - ๓) Contrast light navy
    - ๔) Midnight Commander
    - ๕) Pale dawn
  - ๑.๔ บันทึก Layer เป็น File .agm และสามารถ Load File .agm
  - ๑.๕ ส่งออกหน้าจอแผนที่ โดยสามารถเลือกส่งออกได้ทั้ง .pdf และ .png
- ๒ ชั้นข้อมูล หรือ Menu Categories จะอยู่ด้านซ้ายของหน้าจอระบบ
  - ๒.๑ กล่องค้นหาชั้นข้อมูลผู้ใช้สามารถพิมพ์ค้นหาชั้นข้อมูลในระบบที่ต้องการค้นหา เช่น แหล่งน้ำ ดิน
  - ๒.๒ กลุ่มเมนูบริหารจัดการเชิงรุก ประกอบด้วยเมนูย่อย ๘ กลุ่ม
    - ๑) ข้อมูลพื้นฐาน

-ขอบเขตจังหวัด	-พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ
-ขอบเขตการปกครอง	-ทรัพยากรดิน
-การใช้ที่ดิน	-ดินมีปัญหา
-พื้นที่ป่า	
    - ๒) พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ
    - ๓) ชั้นความเหมาะสมสำหรับที่ดินสำหรับเพาะปลูก

-นาข้าว	-มันสำปะหลัง
-อ้อย	-ข้าวโพด

-สับปะรด	-มะพร้าว
-ปาล์มน้ำมัน	-ลำไย
-ยางพารา	-ทุเรียน
-กาแฟอราบิก้า	-เงาะ
-กาแฟโรบัสต้า	-มังคุด
- ๔) ชั้นความเหมาะสมสำหรับที่ดินสำหรับเพาะปลูกพืชสมุนไพร
-กระชายดำ	-บัวบก
-ขมิ้นชัน	-ไพล
- ๕) เขตความเหมาะสมสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
-สัตว์น้ำจืด	-กุ้งทะเล
- ๖) แหล่งน้ำ
-ผิวดิน	-ใต้ดิน
- ๗) ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อ
-แหล่งรับซื้อและสหกรณ์การเกษตร	-ที่ตั้งโรงงานด้านการเกษตร
- ๘) ข้อมูลเกษตรกร
- ครัวเรือนเกษตรกรและรายได้หนี้สินภาคการเกษตร
  - ลักษณะการถือครองที่ดิน

๒.๓ เกษตรกรรมทดแทน เป็นเครื่องมือที่สามารถวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลแนวทางแนะนำการปรับเปลี่ยนกิจกรรมพืชที่ปลูกในปัจจุบันไปเป็นพืชเศรษฐกิจอื่นทดแทน ข้อมูลที่แสดงในระบบฯ มีการเปรียบเทียบต้นทุนรวมผลตอบแทนของพืชเศรษฐกิจที่ปลูกในปัจจุบันกับพืชเศรษฐกิจที่มีการปรับเปลี่ยนทดแทน ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องตามสภาพพื้นที่ ตามสถานการณ์ปัจจุบัน และช่วยในการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรในอนาคต

๒.๔ กลุ่มเมนูชั้นข้อมูล ประกอบด้วย ๑๔ ชั้นข้อมูล ได้แก่

๑) สถานีโทรมาตร	๘) พื้นที่เพาะปลูก
๒) แหล่งน้ำ	๙) พื้นที่และตำแหน่งฟาร์มเลี้ยงสัตว์
๓) ป่า	๑๐) พื้นที่เหมาะสมเลี้ยงปศุสัตว์
๔) ตำแหน่งและเส้นทาง	๑๑) เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๕) โรงงานและแหล่งรับซื้อ	๑๒) ข้อมูลเกษตรกร
๖) สหกรณ์	๑๓) ชั้นข้อมูลภูมิศาสตร์
๗) ดิน	๑๔) เส้นขอบเขต

๓ มุมมองแผนที่ หรือ Map view จะอยู่ส่วนกลางของหน้าจอระบบ จะแสดงข้อมูลแผนที่ภาพหรือข้อมูลต่างๆ ที่ผู้ใช้เลือกหรือกำหนดตำแหน่งในแผนที่ ข้อมูลพื้นฐานที่แสดงในระบบเริ่มต้น เป็นข้อมูลที่มาจก Google Map ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลแผนที่ ถนน ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม เป็นต้น

๓.๑ การแสดงแผนที่โดยผู้ใช้สามารถเปลี่ยนมุมมองในการแสดงแผนที่โดยเลือกรูปแบบการแสดงแผนที่ ภูมิประเทศจากเครื่องมือแผนที่ หรือรูปแบบการแสดงผลภาพถ่ายดาวเทียมจากเครื่องมือดาวเทียม และสามารถเลือกให้แสดงหรือไม่แสดงป้ายกำกับก็ได้

๓.๒ การขยายหรือย่อแผนที่ สามารถทำได้โดย double click ในบริเวณที่ต้องการ หรือ click ที่ icon เครื่องหมาย + และสำหรับการย่อภาพแผนที่ สามารถทำได้โดย double right click หรือ click ที่ icon เครื่องหมาย -

๓.๓ การปักหมุด (Marker) เป็นคุณลักษณะของระบบ Agri-Map Online เพื่อแสดงข้อมูลแผนที่ ณ ตำแหน่งที่ผู้ใช้งานสนใจบนแผนที่ พร้อมรายละเอียดของชั้นข้อมูล ณ ตำแหน่งหมุดที่วาง

๔ แถบแสดงข้อมูลสถิติ หรือ Information Panel เป็นแถบที่อยู่ด้านขวาสุดของระบบ Agri-Map ซึ่งใช้ในการรายงานข้อมูลสถิติโดยผู้ใช้ต้องทำการ click เพื่อทำการเลือกข้อมูลในส่วนของเมนู ชั้นข้อมูลหรือการปักหมุดลงในบริเวณที่ผู้ใช้ต้องการทราบข้อมูล โดยจะปรากฏแถบข้อมูลสถิติ ด้านขวาของหน้าจอระบบ ซึ่งจะมีการแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชั้นข้อมูลนั้น โดยสามารถส่งออกข้อมูลสถิติในรูปแบบ .csv

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เข้าใจถึงวิธีการใช้งานและข้อมูลของระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์
๒. เข้าใจองค์ประกอบระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์
๓. สามารถใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ วางแผนบริหารจัดการกิจกรรมการเกษตรให้เหมาะสมตามคุณลักษณะของสภาพพื้นที่